

NAŠ GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
 nameščencev in upokojencev
 = za Slovenijo v Ljubljani. =**

Cena posamezne šte. 2 K 50 vln.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina K 100.—

Polletna naročnina K 50.—

Četrletna naročnina K 25.—

Za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi
 po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

F. R. (Ljubljana):

Davčni izvrševalci in službena pragmatika.

V predlogu za službeno pragmatiko, ki ga je objavil »Naš Glas«, je marsikaj pomanjkljivega, nejasnega in tudi preozkesrčnega. Podrobno in obširno se v njem razpravlja o disciplinarnem kazenskem postopanju. Naš vestni človek, ki je osivel v državni službi, mora v čudnem strahu osupniti, ko bere te dolge in številne kriminalne paragrafe. No, gospodje, ki so jih napisali, že vedo, da so potrebni tudi v naši državi; zato jim ne vem ničesar oporekati. Ako pa so §§ morda še prekratki, pretrdi ali premeški, to bodo povedali drugi, ki so bolj izkušeni v takih zadevah.

Mene najbolj zanima poglavje o napredovanju, pravicah in pridobitvah. Kako tudi ne! Pol stoletja že obstoji stan davčnih izvrševalcev, in ves ta čas so se morali naši predniki, kakor se moramo tudi mi še sedaj, boriti za najskromnejše pravice, da si je naš stan eden najvažnejših in najpotrebnejših za obstoj države. Vzrokov menda ni treba navajati. V vseh novih državah, ki so nastale iz trble Avstrije, so ugodili na višjih mestih prošnjam in zahtevam naših bivših tovarišev ter jih s polnim priznanjem uvrstili v primerno skupino državnih nameščencev. V Avstrijski republiki so po 10. službenih letih vsi postali izvrševalni uradniki XI., a starejši X. in IX. činovnega razreda, ne da bi jim bilo treba delati kake strokovne izpite.

Kaj pa smo dočakali in dosegli davčni izvrševalci v Jugoslaviji po dolgih letih stanovske borbe in mučnega pričakovanja po izboljšanju? Prekrstili so nas iz izterjevalcev v izvrševalce, ker to bolj diši po tuji »eksekuciji« in imenovali so nas po dolgem obotavljanju za stalne poduradnike; obenem pa so nam odvzeli službeno obleko in še nekatere druge prejeme, tako da je imela le država gmotno korist!

Sicer je bila naša glavna želja in zahteva, da postanemo stalni davčni poduradniki, ali s to zahtevo je bila tesno združena zahteva, da se nas po 12. ali 15. službenih letih na podlagi prestanega strokovnega izpita ali brez njega imejemo za uradnike ter se nas po starosti uvrsti v primerne činovne razrede, kakor se je to zgodilo v avstrijski republiki. Ta prehodna točka pri napredovanju bi bila velike važnosti za naš stan. Ker pa omenjeni predlog za službeno pragmatiko ničesar ne omenja o takih in podobnih prehodnih določilih, si usojam, tem potom predsednika »Osrednje Zveze«, g. prof.

in poslanca Reisnerja opozoriti na to dejstvo in ga prositi v imenu vseh slovenskih tovarišev, da zastavi ves svoj vpliv za sprejem tudi takih prehodnih določil v službeno pragmatiko.

Tudi izvršilni sodni sluge in poduradniki opravljajo skoraj enako službo kakor mi. Sodna uprava pa je zanje letos v Sloveniji ustanovila in dala zasedati več novih poduradniških in uradniških mest. To jim je gotovo v veliko zadoščenje, priznanje in vzpodbudo. Kar je zanje primerno in pravično, to je primerno in pravično za nas. Če finančna uprava misli, da mora biti v preskrbovanju svojih nižjih uslužbencev vselej in povsod najzadnja, zdaj lahko tudi naši drugi glavni zahtevi z mirno vestjo ugoditi in nam vsaj po službeni pragmatiki dovoli prehod do uradniških mest. Saj služimo vsi v eni državi in zato moramo imeti vsi poduradniki v tej državi enake pravice.

Predpisovale so se do zdaj in predpisovale se bodo še tudi za naprej za pogoj sprejema v uradniške skupine določene šolske študije. Ali do zdaj se je vedno prakticiralo, da se je vestne in marljive državne uslužbenke, ki niso imeli zadostne šolske izobrazbe, a so si z lastno pridnostjo pridobili potrebnega znanja in izobrazbe za svojo stroko, na podlagi dobrih izpitov, vojaških certifikatov, dolgotrajnega požrtvovalnega službovanja in drugih službenih pogojev imenovalo za uradnike. Upati je, da tudi nova službena pragmatika v naši državi ne bo v tem oziru bolj nazadnjaška, ampak da bo še v večji meri nudila nižjim državnim uslužbencem opravičene in zaslužene prehodne ugodnosti in da odslej od teh ugodnosti naš stan ne bo izključen kakor je bil do zdaj.

Pisarniško uradništvo.

Bivša Avstrija je te vrste uradništva po službeni pragmatiki uvrstila v skupino E državnih uradnikov. Te vrste uradništvo se je v bivši Avstriji največ rekrutiralo iz vrst dalje službujočih podčastnikov-certifikatistov. Jako mal odstotek tega pragmatičnega uradništva je izšlo iz vrst takozvanega pisarniškega pomožnega osebja — diurnistov — potem pisarniških pomožnikov — oficijantov in nadoficijantov. Le v sodni upravi se je leta 1896., ko je bil uveljavljen in upeljan novi civilno-pravni red, posrečilo precejšnjemu številu sodnih pomožnih uradnikov, ker je primanjkovalo vojaških kompetentov, doseči uradniški stalež. V drugih resorih, kakor recimo: politični in finančni resor, so bila vsa ta mesta izključno pridržana vojakom-certifikatistom.

Poznal sem tovariša — pisarniškega oficijanta — danes sicer že pokojnega, ki je bil najvzornejši uradnik velikega okrajnega glavarstva na Dolenjskem, moža z dovršeno srednjo šolo in maturo ter epoletnim visokošolskim študijem ter s 13-letno pisarniško prakso, ki je kompetiral — 54krat, a brez uspeha!

In ravno pri tem glavarstvu so nekega lepega dne kreirali mesto kanclista. Exoffo je bil poslan na to mesto vojak-certifikatist, ki je bil nota-bene imenovan kar na dveh mestih. Ta vzorna pisarniška moč pa je bila čez noč — postavljena na cesto!

Velikanski boj je takrat vojeval stalež pisarniškega pomožnega osebja proti temu sistemu v militaristično-birokratski Avstriji. In takrat se je krepki organizaciji vseh teh ubogih par vendarle posrečilo, da se je vlada bivše Avstrije pod pritiskom posebno ljudskih strank osokolila in potem naredbe nekako stabilizirala te vrste državnih pisarniških uslužbencev, ne priznavši jim uradniškega značaja niti jtvnopravnega stališča. To je bilo leta 1902. Vsak izmed starejših tovarišev ve, kakšno strašno skrupulo je bila ta naredba bivšega celokupnega avstrijskega ministrstva. Saj je bila tista naredba do leta 1914., ko je s službeno pragmatiko za uradništvo stopila v veljavo tudi nova naredba za pisarniške oficijante, izpremenjena 5 ali 6krat! Dovoli dokaza o salomonski modrosti bivših paragrafovorcev v avstrijskih ministrstvih.

Ta zadnja uredba velja še danes tudi v naših pokrajinah, ki so se po razsulu bivše Avstrije udružile z bivšo kraljevino Srbijo v mogočno državo — kraljevino S. H. S. —

Takoj po razsulu stare Avstrije so vsaj starejši pisarniški oficijantje in nadoficijantje željno pričakovali, da jim nova država poravna od stare Avstrije zadano krivico. In nismo se motili, dasiravno smo morali precej časa še na to čakati. Spominjam se z nekim zanosom, ko smo v našem časopisju čitali, da je — to je bilo meseca marca leta 1919. — deželna vlada za Slovenijo v eni svojih sej sklenila, da uvrsti vse pisarniške oficijante po službenih letih v skupino E službene pragmatike. Zavriščalo je zadovoljstva y krogih oficijantov in nestrpno se je čakalo — dekretov. Toda stvar se je zavlekla! Najprvo je izvedla res v smislu te naredbe uvrstitev pisarniških oficijantov v skupino E službene pragmatike justična uprava. Vsi oficijanti justične uprave so bili imenovani začasni kanclisti s prejemki po službenih letih v XI., X. in starejši IX. činovni razred. Takoj za tem je izvedla pragmatiziranje svojih oficijantov tudi

nolitična uprava. Od 1. junija 1920 je tudi finančna uprava potom ministrstva financ v Beogradu pragmatizirala svoje pisarniške oficijante in nadoficijante ter jih imenovala pisarniški asistenti.

Toda pri tej priliki, kakor opazimo, bi se dalo pač doseči vsaj za starejše asistente in kanliste nekaj več, kakor se je doseglo — namreč upoštevanje službenih let in imenovanje po službenih letih.

Pri nekem političnem oblastvu je pisarniški pomočnik nekaj nad 1 službenim letom postal kanlist v XI. činovnem razredu, pri državni posredovalnici za delo istotako, a pri nekem finančnem uradu pisarniška pomočnica z 10 leti asistentka in pisarniški nadoficijant s 24 in več službenimi leti tudi asistent, a tovariš pri sodnji brez skušenj s 16 službenimi leti prejema kot kanlist plačo X. razreda, 2. stopnje, a tovariš kanlist pri sodnji z 18 ali 20 službenimi leti je oficijal v X. činovnem razredu.

Ta neenakost v napredovanju v raznih strokah pač ni na mestu. Pri nekoliko dobri volji bi se to dalo od strani naših oblastev gotovo doseči!

Ko smo kot oficijanti služili stari Avstriji, smo bili vedno v vseh resorih enako deležni blagoslova dotičnih uredb dunajske vlade. Danes, ko živimo v svoji državi, katero smo tudi mi pomagali graditi, pa taka separatistična obravnava te zadeve? V Nemški Avstriji poznam tovariša, ki ima 16 službenih let, a je bil imenovan že takoj v decembru 1918., torej takoj po zlomu, oficijalom, po službenih letih tedaj. Istotako je svoje prevzete oficijante iz stare Avstrije oblagodarila Čehoslovaška! Zakaj pa pri nas ta razlika? Preverjen sem, da bo vse to izravnala željno pričakovana službena pragmatika. Toda pri vsej dobri volji naših državnih očetov in krmilarjev v Ljubljani in Beogradu in še drugod moramo vendar zmeraj imeti pred očmi ono lepo jugoslovansko rečenico: »Bog visoko, a jaz daleko!« Če tukaj izražam željo in prošnjo na odločujoče faktorje in na naše društvo, da tej zadevi posveté primerno pažnjo in uvažujejo to, gotovo upravičeno željo in zahtevo, mislim, da nisem prekoračil kroga skromnosti. To je po mojem mnenju zahtevka, ki ga narekuje socialna pravičnost.

Če je vojak-certifikatist zmožen postati v smislu dotičnega zakona iz stare Avstrije, katerega se pri nas v kraljevini SHS še precej krčevito drže — po 12 službenih letih pragmatični uradnik — ali istega ne bi mogel doseči oficijant? — In če je certifikatist na ta način služil kot uradnik 15, 20, 24 let, ali ni že davno dosegel X. do IX. činovnega razreda? Certificatisti uživajo še specialno ugodnost, namreč ugodnost po službeni pragmatiki, člen III., odst. 2. zakona z dne 25. januarja 1914, drž. zak. št. 15. Imamo li mi, iz oficijantskega stališa vznikli pragmatični uradniki, tudi kako tako ali vsaj slično ugodnost? — Mi ni znano! Glavna stvar, katero smo pač dosegli, je to, da smo dosegli pragmatizacijo. Vsem faktorjem, ki so v dosego tega cilja pripomogli, **bodi izrečena vsa hvala in vse priznanje!**

A mislim, da govorim, če trdim, da stvar še ni izgrajena, v imenu in iz srca vseh prizadetih. Treba bo to še izgraditi. Gotovo bo to storila toliko zaželjena in toliko potrebna službena pragmatika, ali — do tja je še dolga pot! Saj ima pri nas »sve vremena!« — In — ali ne nudi § 49. službeno pragmatiko našim predpostavljenim oblastvom moči in možnosti to storiti? Gotovo gospoda! poslužite se te

svoje moči, ne ustavite se na pol poti, izravnajte in poravnajte tem »čebelicam« v državni službi skozi toliko dobo let storjeno krivico! To ugodnost, ki jo nudi službena pragmatika, dajte jim in privoščite v polni meri!

Ta izvajanja pa naj uvažuje tudi naše društvo, katero tu javno prosim, da stori primerne korake v dosego namena, za katerega te vrstice veljajo. **Veritas.**

Malkontent iz Podravja:

Glasno premišljevanje.

Motto: Vsako zboljšanje plač državnim uradnikom pomeni poslabšanje njih materialnega položaja.

»Naš Glas« 1921, št. 29.

Čudna logika, a žal, ne edina te vrste v našem stanovskem glasilu. Zelo redko najdemo kako lepo besedo tudi na račun naše uprave: in vendar ni res, da bi bilo pa že prav vse slabo, kar se zgodi pri nas. Seveda, kar je dobrega, to je popolnoma naravno, le kar je slabega, za to se imamo zahvaliti recimo vladi. To je tisto malkontentstvo, ki nam razjeda vse naše življenje.

Nihče ne zahteva, da moramo iti na božjo pot zahvaljevat Boga, da še ni slabše kakor je; a, da se obrnemo že kar iz principa proti vsaki izpremembi, to pa res ne gre. Če torej dobimo nove doklade, aha, zopetno poslabšanje našega položaja. Če je tako, potem je vlada neumna, da nam sploh kaj da. Nič doklad in položaj uradništva se vsaj ne poslabša.

Človek bi pričakoval, da bi v našem glasilu ne bilo polno takih rožic, da bi bilo vsaj nekaj treznih razmotrivanj o tem, kako bi se dalo to in ono doseči. Tako pa kratko: vlada dovoli in prepovei; nihče pa ne ve, da se mora vlada ozirati tudi na druge stanove poleg uradništva.

Imenitno je zahtevati zakon proti oderuštvi. Takih zakonov smo že nekaj imeli, a cene so rasle. Saj za to sami skrbimo prav marljivo. Največje oderuštvo je pač sedaj v gostilni. Vino ima sedaj pri nas najbolj pretirano ceno. V Avstriji je ceneje; vsak izvoz je radi cene nemogoč. Človek bi pričakoval, da bo zaradi konkurence na svetovnem trgu cena padla. Pa kaj? Cena raste: najslabše vino stane 36 K, ponajveč pa 40 in 48 kron. Konkurence ni, ker se vse vino popije, hvala Bogu, doma in ga ne ostane nič za izvoz. Pa še nisem slišal, da bi kdo tarnal: ne morem v gostilno, ker je vino predrago. Pač pa sem opazoval, kako so se zgražali nad slabim in obupnim svojim stanjem, zraven pa zaklicali: še en liter!

Naj bo še tako slabo, vendar je treba priznati, da se je uradništvu godilo že slabše; priznati je treba, da se je navzlic pričakovanemu, a doslej neizvedenemu padanju cen, položaj uradništva, vsaj nekaterih kategorij, izboljšal. So celo kategorije, ki opravičeno trde, da se jim še ni nikoli godilo tako dobro kakor sedaj. Tudi v Avstriji se ni mogel uradnik peljati iz dolgega časa v Prago. Sedaj pa mi je znan slučaj, ko se odpravljajo uradniki na izlet v Prago. — Pa tega ne smejo povedati preglasno. Pri nas ni organizacije, pri nas je zavist. Če ena kategorija kaj doseže, brž po njej! Mesto da bi se vsi tega veselili, kajti izboljšanje položaja drugi kategoriji je garancija, da se izpolnijo zahteve tudi nam samim.

Gorje pa tistemu posamezniku, ki noče zabavljati v zboru proti vladi, proti državi, proti korupciji! Dvakrat gorje, če

skuša pojasnjevati! Najmanj, kar se mu zgodi, je, da ga obsodijo za kapitalista, čeravno opravlja po tri službe samo, da more izhajati.

Edino kar je prvo in kar je potrebno je, sprememba naše mentalitete. Zavedati se moramo, da se godi z nami kakor si zaslužimo. Kakršno je uradništvo, taka je država. Naše razmere so take, kakršne smo si ustvarili. Če ni vse zdravo, zavedajmo se, da smo tudi mi med tistimi, ki so zastrubljeni.

Radi tega želim nekoliko spremembe v nas samih in v našem listu. Treznejši ljudje z jezo pregledajo številko in jo odložijo ter je ne naroče več. Zabavljanja slišim dovolj povsod in ni treba, da si plačujem še list, ki ne prinese skoraj ničesar pozitivnega. To ni očitek uredništvu: uredništvo priobčuje to, kar prelema od naročnikov. Rad bi, da bi bil med dopisi vsaj češče tudi kak globlji članek.* Pa je že tako: kričači in demagogi rinemo vedno v ospredje, drugi se rajši umaknejo.

Ali ni smešno ponavljati v vsakem članku: caveant consules, potem groziti »ob dvanajsti uri« in takega več?

Delati več pa manj zavidati in predvsem imeti več smisla za organizacijo: edino tako bomo prenehali z malkontentstvom ter našli več zadovoljstva z življenjem; in to je, česar nam najbolj primanjkuje.

J. V. (Ljubljana):

Tovariški sestanek.

Kako potrebni in umestni bi bili sestanki tovarišev, je pokazal v nedeljo, dne 17. julija po tovariših iz Krškega in Radeč sklicani sestanek sodnih poduradnikov ter sodnih in davčnih slug. Sestanka so se v nepričakovano obilnem številu udeležili tovariši iz Radeč, Krškega, Laškega trga, Litijske, Mokronoga, Kočevja, Šoštanjca in Celja. Osobito so tovariši iz oddaljenejših krajev pokazali svojo stanovsko zavednost ter se v teh težkih časih niso strašili trudapolnega pota niti izdatkov.

Vabilu sta se odzvali tudi društvo nižjih državnih uslužbencev in društvo sodnih poduradnikov in sodnih slug. Prvo je poslalo kot svojega delegata tovariša Zorka in drugo tovariša Vrtačnika.

Ob 10. dopoldne je otvoril sklicatelj tov. Cimperman sestanek. Tovariš Mlinar je predlagal za predsednika sklicatelja Cimpermana, ki je izvolitev sprejel, pozdravl navzoče, posebno delegata imenovanih društev ter podeliti besedo tov. Mlinarju. Ta je v lepem nagovoru poudarjal pomembnost sestankov za holiše spoznanje med seboj, na katere naj bi društva vedno pošiljala svoje delegate, ki bi nas obveščali o delovanju naših strokovnih društev in o delovanju naše Osrednje zveze. Po deželi smo o vsem tako malo ali pa prav nič informirani. Koliko bi bilo potem manj zabavljanja na društva, na Osrednjo zvezo in tudi marsikatera kritika na višje oblasti bi izostala!

Nato je tovariš Zorko v svojem govoru pozival na slovo, češ da naj bi ostali v skupni organizaciji vsi nižji državni nastavlenci, ker le potem bi kot društvo s številnimi člani lahko pričakovali uspeh. Pozivlja sodne poduradnike in sodne slug, naj ostanejo v skupnem društvu, ker ločili so se le nekateri sodni poduradniki in slug, kakor se je dosedaj potegoval

* Tudi urednik hrepeni po tem, toda želja se mu izpolni redkokdaj. G. dopisniška prosim, da stopi v vrsto naših pozitivnih sotrudnikov.

za državne cestarje, se hoče boriti zanje tako dolgo, da se jim prizna kategorija državnih uradnih slug.

Nato je poročal tov. Vrtačnik kot delegat društva sodnih poduradnikov in slug o delovanju društva. Prečita spomenici, ki sta bili vposlani višjim oblastim in narodnim poslancem. S posebnim zanimanjem so poslušali in odobrvali udeleženci spomenico, ki je bila višjim oblastim predložena dne 25. februarja t. l. Na to spomenico društvo do sedaj ni dobilo še nikake rešitve. Ker pa so se nam višje oblasti pokazale naklonjene ter priznale kot upravičeno našo željo s tem, da so priznale, da je v pravosodni upravi upravičena in potrebna kategorija izvršilnih uradnikov in sodnih poduradnikov, lahko upamo tudi v nadaljno naklonjenost v tej smeri. Mest sodnih poduradnikov naj bi se primeroma več ustanovilo, tako da bo po gotovih letih vsak tovariš dosegel poduradniški čin ne glede na to, kje služi; na izvršilno službo naj bodo vezana pa le mesta izvršilnih uradnikov. Torej upajmo, da nam bodo naši višji izposlovali toliko poduradniških mest, kolikor jih je v drugih resorih, kjer so taka mesta že ustanovljena, n. pr. pošta, finančna kontrola, policija, železnica itd.

Glede službene obleke so bile v letih 1919. in 1920. res velike težave. Na trgu je primanjkovalo blaga in kar ga je bilo, so bile cene zanje tako visoke, da ni za to dovoljeni kredit nikakor zadostoval. Ko se je po velikem trudu dobilo za kreditu primerno ceno blago, se je skrbelo, da primerno dobijo obleke, in sicer mi v pravosodni upravi med prvimi. Toda so še resori, ki po preobratu niso dobili sploh nikakih oblek. Sicer pa bode še križ glede oblek tako dolgo, da se cene znižajo. Bilo bi najprimerneje, da se nam da primeren ali res cenam primeren znesek v denarju.

Od tovarišev z dežele, je prišlo na društvo zelo veliko pritožb glede oblek bodisi zaradi zakasnele dobave, radi slabega blaga in tudi slabe izvršitve. Društvo je interveniralo na pristojnem mestu in je upati, da dobimo kmalu tudi zimsko obleko za leto 1920.

Tudi pristojbine za vnanjo službo so mnogo preizkušene, ker ne zadostujejo niti za obutev, a na kak priboljšek pri truda-polnih potih, slabem vremenu itd. ob sedanjih prispevkih ni niti misliti ter bi se i to sedanjim cenam moralo primerno zvišati.

Kar se tiče skupne organizacije, odgovarja tovarišu Zorko, da le strokovna organizacija more uspešno zastopati svoje člane; vsakdo le sam najbolje ve, kje ga čevelj tišči. Za vse stroke je pa Osrednja zveza. V le tej ima vsako društvo bodisi nižjih ali višjih svoje zastopstvo po številu članstva in v Osrednji zezi se obravnavajo skupni interesi; tem je forum za skupne težnje. Nikakor ni resnica, da so sodni poduradniki in sluge izstopili iz društva nižjih državnih uslužbencev, nego je od okoli 150 sodnih poduradnikov in slug organiziranih pri svojem društvu 129 tovarišev. Lahko se reče, da je število onih sodnih poduradnikov in slug, ki niso organizirani v svoji strokovni organizaciji, jako malenkostno in še tisti niso najbrže organizirani nikjer. Istotako ni resnica, da si je pravosodna stroka ustanovila svoje društvo in izstopila iz skupnega društva nižjih uslužbencev, ker so vstopili cestarji; resnica je, da smo prišli do prepričanja, da se more uspešno zastopati svoje stanovske koristi le v strokovni organizaciji.

Pozivlja tovariše, naj se krepko oklenejo svoje strokovne organizacije.

Naj agitirajo za »Naš Glas«, naj mu bode vsak zvest naročnik in plačnik. Ne samo kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan! Zato vsi v organizacijo, ker le v slogi je moč! Sloga jači, nesloga tlači!

Nato se je razvila živahna debata, v katero so posegli tov. Zorko, Gračner, Petrič in drugi.

Končno so se še nekateri tovariši pritoževali, da se pri nekaterih uradih s slugami jako nevludno postopa, a ne toliko od višjega, kakor od nižjega uradništva. Naj bi tudi te, dasi redke slučaje višja oblast preprečila in dotične gospode podučila, da se mora tudi s slugami dostojno postopati, jim nalagati le tisto delo, ki njim pristojajo, a nikakor ne privatnih zadev.

Ker je čas hitro potekal, se je moral sestanek zaključiti, osobito ker je večina tovarišev morala ob 13. že odpotovati. Drugi pa so ostali tudi še popoldne v skupni družbi, saj so si imeli vsi veliko povedati.

Pri popoldanskem sestanku je tovariš Mlinar stavil predlog, naj bi se taki sestanki ponavljali vsaj vsakega pol leta v primernih krajih, na primer na sedežih zbornih sodišč ter naj bi se pri društvu za to ustanovil poseben takomenovan »Agitacijski fond«, iz katerega naj bi se plačevali potni stroški za društvenega delegata in potne podpore onim članom, ki bi se iz oddaljenejših krajev udeležili sestanka in ki bi potne stroške sami težko utrpeli. Predlog je bil z veseljem sprejet ter se je za ta fond takoj nabralo 78 K, katere so darovali tovariši iz Radeč, Mokronoga in Šoštanja.

Gospodu predstojniku okrajnega sodišča v Radečah imenom društva najlepša hvala, da nam je dovolil sestanek v sodni sobi!

Naše naloge.

(Govor sodn. slugu Iv. Mlinarja na stanovskem sestanku sodnih poduradnikov in slug in davčnih slug, ki se je vršil 17. julija 1921 v Radečah pri Zid. mostu.)

Tovariši! Dovolite mi, da pred prehodom na dnevni red današnjega sestanka izpregovorim besedo.

Naša država je podobna veliki hiši, ki se pravkar gradi. Temelj tej hiši je že postavljen s sprejetjem ustave. Ni pa za nas ta ustava samo temelj bodoče hiše, nego tudi načrt, po katerem se bode gradilo dalje. Ne bom se spuščal v podrobnosti, je li sprejeta ustava dobra ali ne, ker nisem nikak politik. Izražam pa svoje veselje vsled sprejetja, ker bode sedaj v zakonodajno skupščino prekršeni ustavotvorni skupščini dana prilika velikega dela, ki jo še čaka, predno bode ta velika hiša dograjena. V tej hiši pa bode tudi naše bivanje in delovanje. Zato je tudi naša sveta dolžnost, da se oglasimo k besedi, posebno sedaj, ko se bode, kot se sliši najpreje gradil oni del te hiše, ki se nas v glavnem tiče, to je službena pragmatika. Ne sme nam biti vseeno, kakšna bode nova službena pragmatika, zato se moramo o nji natančno pogovoriti in sporočiti tudi naše želje in zahteve našim zastopnikom v zakonodajni skupščini, da ne bodo potem imeli izgovorov, češ, saj niti vedeli nismo, kaj ste pravzaprav hoteli.

Veliko odgovornost nosijo odborniki naših stanovskih organizacij, ko izražajo svoja mnenja o stvari, ki je življenskega pomena za vse. Ravno zato so sestanki, kakršen je naš današnji, potrebni in koristni, ker tukaj se zberejo po možnosti vsi, ki se zavedajo svoje stanovske dolž-

nosti in jim je pri srcu dobrobit našega stanu in njega bodočnosti. Tukaj je prilika, da pove vsak svoje težnje in želje, katerim se dá morda odpomoči. Nemo-goče je in bilo bi nesmiselno, zahtevati, da bi odbori naših društev vedeli za vse težnje, ki tarejo posamezne njihove člane. Čuje se pritožbe, češ, »zakaj bi bil član društva, ko vendar zame ničesar ne stori!« Obžalovanja so vredne take besede tovarišev, vendar sem jih že večkrat slišal. Raynotako je z glasilom O. Z. j. n. »Našim Glasom«. Vprašam tovariša, je li naročen nanj? Odgovor »ne«. Zakaj pa ne? »Saj ne piše nič o nas!« Bereš pa vedno urednikove tožbe, da ni dopisov i. t. d.

Tovariši! V kratkih besedah povedano, imamo toliko tovarišev mlačnežev in zaspancev kot malokateri stan v Jugoslaviji! (Pritrjevanje). Jedli bi še piščance, ko bi jih jim kdo spekel in prinesel na krožniku pred nje, a delal pa ne bi zanj prav nič. Če pa hočemo naš stan povzdigniti na stopnjo, kamor spada, imamo dela toliko, da bi se ga morali lotiti vsi in se ne zanašati le na par resnih delavcev, katerim gre pač vsa čast.

Če pogledamo samo danes naše udeležence, vidimo, da so mnogi prihiteli od daleč. Niso se ustrašili truda in stroškov, katere bode pri naših bornih plačah kaj težko utrpeli. Zavedali so se svoje stanovske dolžnosti in vsa čast jim zato! So pa ostali doma prav bližnji tovariši, kateri, vem, da nimajo tehtnega vzroka in je pravi njihov izgovor je stanovska mlačnost in nezavednost! In zaradi takih tovarišev trpimo vsi! Pozivljam pa navzoče tovariše, da zbudajo vse mlačneže ob vsaki priliki in povsod, ker le v delu je naša rešitev. Stan, ki ne dela sam za izboljšanje svojega položaja, ni vreden, da obstoja! (Res je.)

Tovariši! Nas vse čaka še ogromno dela. Če hočemo doseči le one cilje, za katere se bore resni delavci naših stanovskih organizacij že dolgo vrsto let in ki so za nas vse neprecenljive vrednosti, moramo delati vsi! V prvi vrsti je dosež modernne in praktične službene pragmatike potreben. V tej pragmatiki, o kateri bomo itak natančneje govorili, je treba zasigurati to, da je sposobnemu slugi dana tudi prilika, polagati uradniške mesta, za katere je položil izpit. Predvsem se pa mora delovati na to, da bi vsak prosilec, tudi predno bo imenovan za slugo, položil pri najbližnjem uradu iste vrste, za katero mesto prosi, vzprejemni izpit pred komisijo, v katero se imenujejo predstojnik dotičnega urada, en uradnik in en poduradnik ali sluga. Kandidatu naj se da naloge v pisavi, branju, računstvu ter se ga izpraša druge v občevarju z ljudmi potrebne vednosti.

Na ta način se ne bode sprejemalo več v državno službo ljudi, ki so komaj večji svojega podpisa ter je njihova izobrazba komaj za pastirja zadostljiva. (Burno odobravanje.) Le na ta način se bo naš stan povzpел do ugleda, ki mu pristojajo.

Druga važnost pa obstoja v tem, da vsa naša društva delujejo na to, da se čimpreje združimo s tovariši vse naše države. Na ta način bode omogočeno uspešnejše delovanje vseh naših organizacij, ker v skupnosti je moč. Sčasoma bode mogoče tudi pričeti z izdajanjem stanovskih listov za vsako stroko državne službe.

Sedaj nam na to še misliti ni, ko se edini naš list »Naš Glas« zaradi mlačnosti večine komaj vzdržuje.

Precej pred nami stopajo na tem polju finančni stražniki, ki bodo v kratkem pričeli izdajati svoje stanovsko glasilo. So pač agilni in delavni, zato pa tudi dosegajo uspeh za uspehom, četudi ne vsega, kar žele. Da so res vredni pohvale, se vidi v tem, da je prišlo na občni zbor njihovega društva, ki se je pred kratkim vršil v Ljubljani, preko 160 članov. To se pravi **stanovska zavednost!**

Da ne bom predolgo zavlačeval današnjega sporeda, omenim le na kratko, da se moramo zavzeti vsi za doseg sledečih ciljev, in sicer: Za brezplačno zdravljenje za slučaj bolezni bodisi doma ali v bolnici. To velja seveda tudi za članke družine. V slučaju kake hujše bolezni še poleg običajne plače bolniško doklado za zdravlila in boljšo hrano. Drugo pa je, s čimer se nas že dolgo tolaži, »polovična vožnja po železnici.« To se dovoljuje celo društvom, katerih cilji so bolj protidržavni kot na ne. Za nas državne uslužbenke pa tega ni mogoče doseči! Ni se jim potreba bati, da bi se za luksuz okoli vozili, ker tega nam naša borna plača ne dopušča, pač pa samo v potrebi!

Finančna kontrola namerava ustanoviti tudi svoj pogrebni fond, kar bi bilo tudi pri nas zelo potrebno.

Še mnogo drugega dela nas čaka in vsega bomo izdelali, le če bomo vsi edini in ne bomo metali polen drug drugemu pod nogo. Ker je nam le kratko odmerjen čas za naš današnji spored, končam s svojimi uvodnimi besedami. Pozivljam še enkrat vse navzoče k složnemu, vztrajnemu in živahnemu delu v naših organizacijah, ker le v delu in slogi je naš spas! (Burno odobravanje.)

Vestnik.

Opozarjamo gg. naročnike, da nemudoma obnove naročnino za III. četrtletje, v kolikor tega še niso storili. Mnogo jih je, ki so z naročnino v zastanku tudi še za II. četrtletje. Vsem takim smo danes označili poleg naslova vsoto, ki jo imajo plačati na naročnini do 30. junija z „do 30/6. . . . K“. Prosimo, da to upoštevajo in nam te zneske takoj nakažejo in ne pozabijo obnoviti naročnine za III. četrtletje.

Uprava.

Tovariši! Naročniki! Sotrudniki! Zopet se obračam do Vas s prošnjo: podpirajte »Naš Glas«, dopisujte in poročajte! Ključno je, da vsi slovenski jav. nameščenci skupaj nimajo toliko zanimanja za svoje glasilo, da bi moglo njegovo uredništvo napolniti tri tiskane strani vsak teden. Čuje se toliko uničujočih kritik; ta bi rad tako, oni drugače, tretji želi čitati o tem, četrti o onem. Mesto da kritikujejo, naj bi se sami lotili peresa in pisali o vsem, kar jih zanima in o čemer so prepričani, da je potrebno, da se napiše. Urednik sam ne ve vsega in ne zna vsega; vsi uradniki, pomož. uradniki in sluge pa vedo vse, kar jih boli in kar nas teži. Izvrsten, vedno zanimiv bi bil lahko naš list, če bi tovariši storili svojo dolžnost. Tako pa je list navezan na par požrtvovalnih sodelavcev. Marsikdaj mora uredništvo uporabiti stvar, ki bi jih ne, ako bi imelo kaj izbirati: marsikdaj je veselo, da more sploh izdati list pravočasno. Tako ne gre dalje. Tovariši, na Vas je, da bo list dober, boljši, kakor je; če pa list nima česa poročati, je to le dokaz, da ni potreben. Potem ga opustimo! Ponovno torej: prosim rokopišov!

Urednik.

Opomba k predlogu zakona o drž. uradnikih itd. Čl. 168, III. 2. Čemu se dela razlika med moško in žensko deco? Tudi ženska deca se do 25. leta lahko poprime kakega poklica. Čemu podpirati žensko brezdelnost? Če je pa otrok nesposoben za pridobitno delo, naj ima pokojnino, bodisi moški ali ženska! — V prejšnjem odstavku 1. pa bi kazalo dobo šolanja podaljšati do 25. leta, kakor dovoljuje tudi vojaški zakon odgoditev aktivne službe zaradi študij do dovršenega 25. leta. V-a.

Davčna reforma. Dušan P. Letica je izdal brošuro: Zakonski sistemi neposrednih poreza u kraljevini SHS. Na koncu knjige reasumira vse vrste davkov in ugotavlja, da ima naša kraljevina v splošnem troje različnih sistemov, to so: avstrijski, ogrski in srbski (črnogorsko-bosensko-turški) sistem; ne pove pa ne, da so ti neposredni davki tako različni, da jih komaj strokovnjak razločuje, kaj še davkoplačevalec, kateremu so namenjeni in bi jih moral razumeti, ako hoče, da ne občuti event. škode na nepravilni odmeri. Jaz sem mnenja, da je v tem pogledu treba kaj ukreniti. Za to je ravno sedaj prilika, ko je na dnevnem redu izenačenje zakonov, pri kateri zakonodaji bi imeli priti najprvo davčni zakoni na vrsto. Ti tvorijo materialno stran in segajo globoko v življensko potrebo. Posebno če se pomisli, da je predpogoj vsake urejene države zdrav finančni položaj. Da se spravijo izdatki države v sklad z dohodki, je treba dobrega razuma v finančni politiki in da se vzdrži ravnotežje v proračunu. Zategadelj mislim, da je potrebno, da se začnemo zanimati za nove davčne zakone, da ne bomo nepripravljani. V to svrhu bi bilo že sedaj potrebno ukreniti, da se sestavi posebna finančna komisija iz vseh krajev naše domovine in razen tega iz vseh slojev. Pri tej priložnosti se ne sme prezreti, da bi v to komisijo bil delegiran tudi strokovnjak iz davčne stroke. Ako se tega ne stori, se je bati, da se bodo zopet zakoni ustvarili, ki ne bodo praktični in bi bilo za izvršitev potrebno nebroj delavnih moči. Merodajne kroge opozarjamo že sedaj na to okolnost s pripombo, da se prihodnjič oglašim s konkretnim predlogom.

J. S.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so nabrali ozir. darovali: 1. g. Šterbenc Joža, davčni asistent v Gor. Radgoni nabral 316 K; 2. Oddelek finančne kontrole v Mežici je poslal društvu finančne kontrole na Slovenskem prostovoljni prispevek 220 K, in sicer za tiskovni sklad 120 K, 100 K pa za društvo finančne kontrole; 3. gosp. Ošina Josip nabral pri moštvu finanč. kontrole v Pernici 53 K; 4. g. Jaklič Josip, car. upravnik,

Rakek 25 K; 5. oddelek finančne kontrole Sladkagora p. Gor. Cmurek 18 K; 6. g. Zorman Anton, finančni pripravnik v Kuzmi p. Gor. Lendava, daroval povodom odlikovanja s srebrno svetinjo za hrabrost, izkazano leta 1919 na Koroškem 15 K; 7. g. Rakuš Tugomir, Gornji grad 15 K; 8. g. Medvedšek Josip v Ljubljani 6 K; 9. gosp. Osole Fran, geometer v Celju 5 K; 10. Oddelek finančne kontrole Podčetrtek 5 K. Vsem darovalcem in nabiralcem, osobito gospodu Šterbencu kot najmarljivejšemu nabiralcu, naša iskrena zahvala.

Uprava.

Tovariši! Rešite poslano Vam položnice pozabljenosti in obnovite z njimi naročnino!

Redni občni zbor

Nabavljane zadruga javnih nameščencev in upokoencev. r. z. z o. z. v Kamniku se vrši v nedeljo, dne 21. avgusta 1921 ob 10. dopoldne v dvorani Narodne Čitalnice v Kamniku.

Dnevni red:

1. Pozdrav in poročilo predsednika.
2. Poročilo funkcionarja.
3. Predložitev in odobritev letnega računa in bilance za l. 1921.
4. Volitve načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

V Kamniku, dne 26. julija 1921.

NAČELSTVO.

Samopomoč

gospodarska zadruga javnih nameščencev in upokoencev v Kočevju, r. z. z omeje. zavezo, se je razdružila in je prešla

v likvidacijo.

Upniki se pozivljajo, naj se zglasijo pri zadrugi do 15. 8. 1921.

Načelstvo.

Davčni sluga

želi svojo službeno mesto zamenjati. Prednost imajo oni tovariši, ki so nastavljeni na Dolenjskem ali Gorenjskem. V slučaju sporazuma se plačajo polovični event. tudi popolni selitveni stroški. Ponudbe na upravništvo »NAS GLAS«.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poročstvu, zaznambi na službene prejemke in zastavi življenskih polic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: **7% obresti.**

HRANILNE VLOGE SE OBREŠTUJEJO PO

4%.

Prošnje se rešujejo zelo hitro. Zahtevajte prospekt!

Priloga se tvrdka 4-6

Jos. Peteline

trgovina z galanterijskim in modnim blagom, založnik šivalnih strojev in njih posameznih delov.

Ljubljana, Sv. Petra n. 7.